

*Effekter och mervärden i InnoBuild
– Framtidens vård och omsorgsboende för äldre*

**”Muligheter fra EU sett i kommunalt
perspektiv”**

Bodil Agasøster

Agenda

- Regionale Europa- /EU-kontors rolle
- EU-programmer: baserer på EUs vekststrategi [Europa 2020](#)
  - Horisont 2020
  - Interreg
  - ERASMUS +
  - Kreativt Europa
- Noen andre samarbeidsmuligheter
  - Implementeringsnettverk: Ordføreravtaler
  - Overføre beste praksis: Innovationsupphandling X (SE)

Sørlandets Europakontor AS

- Rolle:
  - Et europeisk kunnskaps- og utviklingscenter for samfunns- og næringslivet på Sørlandet som skal bringe EU-finansiering, nettverk og kompetanse til Agder.
- Formål
  - Bidra til at regionen i større grad utnytter mulighetene i Europa

EU-programmer:

1. Horisont 2020

- Horisont 2020: rammeprogram for forskning og innovasjon
- 75 mrd euro til innovasjon og forskning (2014-2020)
- Målgrupper: Forskere, bedrifter, og aktører innen offentlig sektor med innovasjonsbehov
- Det vil bli gitt støtte til blant annet:
  - Fremragende forskning
  - Samfunnsutfordringer
  - Konkurransedyktig næringsliv
- Mål: Økt sysselsetting og økonomisk (smart, bærekraftig og inkluderende) vekst i Europa

Horisont 2020

Samfunnsutfordringer / Societal Challenges (SC)

7 samfunnsutfordringer omfattes:

1. Helse og demografisk endring **(SC1)**
  2. Matsikkerhet, marin og maritim forskning, bærekraftig landbruk, ferskvannrelatert forskning og bioøkonomi **(SC2)**
  3. Sikker, ren og effektiv energi **(SC3)**
  4. Smarte, grønne og integrerte transportløsninger **(SC4)**
  5. Klima, miljø, ressursutnyttelse og råmateriale **(SC5)**
  6. Inkluderende, innovative, og reflekterende samfunn **(SC6)**
  7. Sikre samfunn **(SC7)**
- Disse kan bare løses gjennom innovasjon og samspill mellom sektorer
  - Løsninger må utvikles, testes, demonstreres og oppskaleres.
    - Offentlig sektor må inngå

Forskningsrådet.no

Horisont 2020

Samfunnsutfordring 1: Helse og demografisk endring

Managing active and healthy aging with use of caring service robots (MARIO)

- **Mål:** bidra til mindre ensomhet og isolasjon blant eldre demente gjennom innovativ, mangefasetterte tjenester fra roboter (*changes in self-perception and brain stimulation*)
- **Prosjektleder:** NATIONAL UNIVERSITY OF IRELAND, GALWAY
- **Deltaker fra offentlig sektor:** STOCKPORT METROPOLITAN BOROUGH COUNCIL (EUR 305 000)
- **Varighet:** 01/02/2015-01/02/2018
- Utlysning: [PHC-19-2014 - Advancing active and healthy ageing with ICT: service robotics within assisted living environments](#)
- Les mer: http://cordis.europa.eu/project/rcn/194106_en.html

Horisont 2020

Samfunnsutfordring 3: Sikker, ren og effektiv energi

Smarte byer og samfunn-prosjekter

- **Growsmarter-prosjektet:** Bruker ”Lighthouse” byene Barcelona i Spania, Köln i Tyskland og Stockholm i Sverige for å presentere 12 Smart City løsninger, slik at andre byer og lokalsamfunn kan følge etter og implementere de smarte løsningene.
  - » Mål: Redusere energiforbruket med 60%, kutte EUs transportutslipp på prosjektnivå med 60%. Resultat: 30 byer vil gjennomføre de smarte løsningene.
- **Triangulum-prosjektet:** Byene Eindhoven i Nederland, Manchester i Storbritannia og Stavanger i Norge gjennomføre innovative konsepter innenfor bærekraftig energiforsyning, mobilitet og informasjonsteknologi.
  - » Mål: Blant annet forvandle studentkvartalet i Manchester til å bli en smart bydel, forvandle to distrikter i Eindhoven til å bli bærekraftige bomiljøer og videreutvikling av systemer for energioppfølging / bidra til smartere offentlige bygg / skifte til mer e-mobilitet i Stavanger.

European Commission, CORDIS

Horisont 2020

Samfunnsutfordringer: Innovative offentlige anskaffelsesprosjekter

- Gjennom Horisont 2020 blir det gitt EU-støtte til kompetansebygging innen / gjennomføring av **innovative offentlige anskaffelsesprosjekter**
- Kommuner og fylker kan søke støtte til offentlige forsknings- og utviklingskontrakter, til gjennomføring av mer innovative anskaffelser.
- Forutsetter europeiske partnere
- Fagfelt: bl.a. velferdsteknologi, IKT for offentlig sektor, energieffektivisering, smarte byer, robotteknologi og kompetansebygging om IOA/OFU
  - Det finnes to typer støtte man kan søke om:
    - IOA-prosjekter (PPI på engelsk) – Innovative anskaffelser, støtte inntil 35%
    - OFU-prosjekter (PCP på engelsk) – Pre-kommersielle anskaffelser, støtte inntil 90%
- Les mer: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/innovation-procurement>

Horisont 2020

Konkurransedyktig næringsliv

- Under søylen ”**Konkurransedyktig næringsliv**” i Horisont 2020 blir det lagt vekt på å gjøre Europa til et attraktivt sted å drive industri.
- Støtte til blant annet SMBer som har stort vekstpotensial, gjennom SMB-instrumentet (3 faser).
  - **Fase 1.** SMB gjennomfører en mulighetsstudie for finne det innovative og teknologiske potensialet → Lager forretningsplan → Støttebeløp 50 000 Euro.
  - **Fase 2.** Innovasjonsprosjekt, hvor det skal gjennomføres demonstrasjonsaktiviteter slik som utvikling av prototyper, oppskalering, testing osv → Støttebeløp 1- 2,5 millioner Euro.
  - **Fase 3.** Kommersialiseringsfasen → tilgang til nettverk og kompetanse
- Her kan kommuner fasilitere for leverandører/bedrifter i kommunen/regionen.

Horisont 2020

Konkurransedyktig næringsliv

- ”Disruptive Free Space Optics solution for small cell backhaul- prosjektet”

→ SMB – Pole Wall, Kristiansand

- Støtte til Fase 2 i 2014, 8 mill. NOK.

Pole Wall har utviklet en kostnadseffektiv løsning for trådløs overføring av bredbåndstrafikk ved hjelp av såkalt frittromsoptikk.

- Dette skal bidra til å løse problemet med den drastiske økningen av datatrafikk etterspørselen for både industri og samfunn.

elektronikknett.no

2. Interreg

- EUs territoriale samarbeidsprogram
- Mål: fremme av økonomisk og sosial integrasjon på tvers av landegrenser gjennom regionalt samarbeid.
- Programmene bidrar til et rammeverk for gjennomføring av felles tiltak, utveksling av god praksis og kompetansebygging mellom nasjonale, regionale og lokale aktører fra medlemsland/ass. land.
  - Grenseregionalt samarbeid (A-programmet)
  - Regionalt samarbeid geografisk nærhet (B-programmet)
  - Interreg Europa (tidl. C)

Interreg

Interreg.no

INTERREG – Sverige/Norge programmet (A) 2014-2020

Prosjekt: **Green Drive Region**

- Partnere: Kunnskapsbyen Lillestrøm og Region Värmland
- Mål: Bidra til at 10% av kjøretøyparken i Akershus, Hedmark, Värmland og Dalarna blir fossiluavhengig fra 2018 - innebærer en reduksjon av CO2 utslipp på rundt 150 000 tonn/år
- Aktiviteter:
  - Formidle kompetanse og strategier for en fossilfri kjøretøypark
  - Bidra til økt etterspørsel etter alternativer til fossile brennstoff
  - Gi muligheter til testing av kjøretøy drevet av elektrisitet, hydrogen og biodrivstoff
  - Utveksling av erfaringer mellom kunnskapsmiljøer, forbrukere og myndigheter i begge land
- Innvilget støtte: 9 860 000 NOK og 16 493 690 SEK
- Prosjektvarighet: 3 år.

Interreg.no

3. Erasmus+

- EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett
- Mål: øke kompetanse og arbeidsevne, samt en modernisering av utdanning, opplæring og ungdomsarbeid.
- Det gis blant annet støtte til:
  - Mobilitet og læring utenlands
  - Samarbeid mellom utdannings- og opplæringsinstitusjoner, ungdomsorganisasjoner, bedrifter, lokale og regionale myndigheter.
  - Tiltak for modernisering av utdanning, opplæring, og fremme innovasjon, entreprenørskap og sysselsetting.
- Budsjett: 14,7 mrd. Euro (2014-2020).

Erasmus+

ERASMUS +

Prosjektmuligheter for skolesektoren

- Skoleprosjekt → Gjerstad skole
(prosjektleder)
  - Prosjektet **Both Listen to Our Souls and Sharpen Our Minds (BLOSSOM)**
  - Partnere: skoler i Italia, Wales, Latvia, Slovenia og Hellas.
  - Mål: Hindre frafall i videregående skole gjennom forebyggende tiltak allerede fra barneskolen med systematisk undervisning som fokuserer på / utvikler barns ulike evner.
  - Oppstart: august 2015
  - Innvilget støtte: ca 2,2 mill NOK

ERASMUS +

Prosjektmuligheter for arbeidsliv

- Helsenettverk Lister ved Kvinesdal Kommune

- Prosjektet **Assistive Living Technology And Skills (ALTAS)**
- Partnerskap med UK, NL, DK og ES
- Mål: Bedre kunnskap om velferdsteknologi for helsepersonell
  - Bedre og mer effektive kommunale helse- og omsorgstjenester
  - Mer kunnskap hos helsepersonell og brukere (livskvalitet)
  - Stimulere innovasjon og økt bruk av eHelseløsninger
- Prosjektet skal utvikle, teste og evaluere en ALTAS standard, pensum/teori og e-læringskurs.
- Prosjektperiode: 3 år (01.09.15 - 01.09.18)
- Innvilget støtte: 357.778 Euro.

ERASMUS +

Prosjektmuligheter for ungdom

- Aktiv Ungdom-delen av Erasmus+ støtter prosjekter med ungdom (13–30) og de som jobber med ungdom: frivillig arbeid, ungdomsutveksling, ungdomspolitiske møter, kurs, hospitering, strategiske partnerskap mellom organisasjoner og transnasjonale ungdomsinitiativ. I tillegg tilbyr Aktiv Ungdom en rekke kurs for ungdomsarbeidere.
  - 2015: 3 millioner Euro, men dette skal fordobles frem til 2020. Prosjektene får støtte fra 7000 til 200.000 Euro.
- Prosjektet: *Young HeARTS exploring New Ways* – Stavanger Kommune
  - Søker 4 volontører fra hele verden
  - Volontørene skal organisere kulturelle events, workshops og forskjellige ungdomsaktiviteter
  - Prosjektperiode: August 2015-August 2016.
  - Innvilget støtte: 38 709 Euro

EuropeanYouthPortal

4. Kreativt Europa

- EUs støtteprogram for kulturelle og kreative sektorer.
- Programmet gir aktører innen kunst, kultur, TV og film, etc. muligheter til å samarbeide internasjonalt, samt nå et større publikum
- Målgrupper: kultur- audiovisuell og kreativ sektor som f.eks. institusjoner, organisasjoner og personer som jobber med film, tv, kultur, musikk og kunst
- Ett delprogram for kunst og kultur, og ett for TV, film og spill.
- Budsjett: 1,46 mrd euro (2014-2020).

Kreativteuropa.no

Kreativt Europa

- Prosjektet ”**Moving Docs**” under delprogrammet TV, film og spill.
  - Samarbeid mellom 9 forskjellige medlemsland.
    - *Doc Lounge* er den Svenske partneren i prosjektet.
  - Mål: Engasjere urbane og rurale publikum i hele Europa gjennom regelmessige og samtidige visninger av de beste europeiske og internasjonale dokumentarfilmene, med spesiell vekt på menneskerettigheter, interkulturell forståelse og bærekraftige levemåter. Dette vil kunne bidra til diskusjon og inspirasjon rundt om i Europa.
  - Vil utvikle en markedsføringsstrategi for å kunne nå et europeisk publikum på rundt 7 millioner.
  - Prosjektperiode: 1år (15.04.15 – 14.03.16)
  - Innvilget støtte: 150 000 Euro

Andre samarbeidsmuligheter 1:

- [Ordføreravtalen/ Covenant of Mayors](#)– EUs initiativ for lokal kompetansebygging, utvikling, implementering og måloppnåelse innen klimaarbeid
  - Mål: Etablere nettverk og arenaer mellom politikere i europeiske byer/regioner for å drøfte tiltak og politikk for å nå målene om over 20% reduksjon av CO2 (basert på utslipp i 1990), 20% energieffektivisering og og 20% fornybar energi innen 2020.
  - Arbeidsmåte: med utgangspunkt i en Baseline Emission Inventory lager byene en Sustainable Energy Action Plan (SEAP) innen ett år etter signering. Denne skal godkjennes og implementeres. Beste praksis.
- Nytt, parallelt initiativ med vekt på *klimatilpasning*: [Mayors Adapt](#)

Andre samarbeidsmuligheter 2:

- **Covenant of Demographic change** – nytt EU-initiativ
  - *“...engage local and regional authorities (...), committed to develop environments that support active and healthy ageing and contribute to increase the healthy life expectancy, enhance independent living and well-being of older persons and create a society for all ages.”*
  - Launch: streamet konferanse i Brussel 7. desember
  - Les mer [her](#)
- **Gävleborg-initiativ: Innovationsupphandling X**
  - Mål: innovative bruk av anskaffelsesprosesser i små kommuner gjennom ny *modell for innovative anskaffelser og virkelig forandring* med utgangspunkt i behovsidentifisering
  - Et forskningsprosjekt for Gävleborg-regionen i regi av Inköp Gävleborg
  - Sluttseminar i Gävle 21. januar
  - Kontakt: prosjekt- og forskningsleder Sigrid Pettersén sigrid.pettersen@inkopgavleborg.se
  - Les mer her: <http://www.innovationsupphandlingx.se>

Takk for oppmerksomheten!

ba@south-norway.no

Sørlandets
Europakontor

Bindeleddet mellom Agder og Europa